

Előfizetési árak:
 Évi előfizetés . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben.
 Hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
PÉCSÉTT, Mária-utca 1-ös szám
I. EMELET
 Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek 18!

Magyar királyi udvartartás.

Pécs, 1895. november 30.

(* *) Csanády Sándor, az ország Istenben boldogult Sanyi bácsija, minden budget-tárgyalás-kor előállott vele, hogy kéressék fel ő felsége, hogy engedjen valamit a majdnem öt millió forint körül járó civillistából, mert bizony keservesen gyűl össze az a pénz, és ha csak egy milliócskát is elcsiphetnénk belőle, már is mennyivel több népiskolánk lehetne.

Akkor még csak a szívek gyökerén feküdt az óhajtság, a mely azóta nemzeti követelmény lett, hogy Buda-várban magyar zászló, magyar udvartartás, magyar szó legyen a domináló; persze ez azért még ma is csak utópia-számba menő kíváncsi; mert még egy kormányunk sem merte ezt a kérdést megbolygatni, a melyre pedig annyi milliók árán joga van a nemzetnek.

Wekerle volt az, a ki népszerűségének emelésére merész iniciatívával belekezdett, de nemzeti követeléseinknek csak egy részlettörlesztéséig vitte és azután a féluton megállott. Utána, persze gyenge legénynek érzi magát Bánffy báró, mert nincs bátorsága, nincs ereje több százéves hagyományokkal, megcsontosodott berendezésekkel és formalitásokkal megküzdeni, mikor még Wekerlének is beletört a bicskaja ennek a kérdésnek a feszegetésébe.

Az osztrák hagyományos szellem az ő ódon, avult formaságaival még most is, az alkotmányosság 28-ik évében is elszigetelt magát az eleven élettől és rég letűnt idők fikciójának él, midőn még Solferino és Sadowa nem keserítették meg ábrándjaikat; nem feszélyezi őket a valóság, nem háborgatják a keserű tanulságok, mert az osztrák sohasem tanul. Ebben a hiu képzelődésben ringatva magukat és megerősítve az osztrák lojalitástól, opponálnak folyton a magyar közjognak és jog-fejlődésnek. Csudaszámba megy ezek után, hogy ez a hagyományos szellem kiküszöbölte mégis a császári és királyi udvari bolondok intézményét, lehet talán, hogy abból a szempontból, hogy egyik-másik alkotmányos tényező érzékenységet kíméljék vele.

A részletes költségvetési vitában az első összejövetel a magyar királyi udvartartás kérdése körül forgott. Régi, sajtó sebünk ez a kérdés, a melyet a magyar kormányok Bécs miatt begyógyítani nem mernek. Pedig nem vitatja senki, még maga Bánffy báró sem, hogy törvényes jogunk van ahhoz, hogy a magyar királynak önálló magyar udvartartása legyen. Hiszen éppen erre a célra szavaz meg a magyar törvényhozás évenként 4.650.000 frtot. Ott áll világosan minden költségvetésben: „A királyi udvartartás költségei.“

Hol van hát az a királyi udvartartás, a mely ezt a horribilis összeget felemészti? Nyomat sem látjuk Magyarországon. A királyi várakban Jungbunzlauból és Csaszlauból ideszakadt várkapitány és néhány tisztogató lakáj lézeng. Midőn a felség Budapestre jön, akkor mozgósítják a szükséges személyzetet Bécsből kiberetvált ábrázattal és pofoncsapott kalapokkal. Ugyancsak Bécsből szállítanak mindent, de mindent, még a vizet és húst is, a mire az udvarnak szüksége van.

Ezzel a megszégyenítő állapottal szemben a mi lakáj kormányunk azzal akar port hinteni a nemzet szemébe, hogy megígéri az udvartartás állandó képviseltetésének szervezését. Mit jelent ez? Semmi egyebet, mint azt, hogy néhány udvari tisztviselővel és patkányfogóval állandóan több lesz Budapesten és a lakájokat szintén megszaportítják egy-két fővel, a kik majd segítenek bécsi kollegáiknak az udvari ebédeken teletömködni bonbonokkal a meghívott honatyák kabátzebeit.

Helyesen jegyezte meg Apponyi gróf, hogy az önálló udvartartásnak ilyen módon való „megoldása“ lealázó reánk nézve és nem javítja, ellenkezőleg rosszabbá teszi a megszégyenítő helyzetet. Ilyen „főök-üzlet“ szervezése Ausztriával szemben való alárendeltségünknek lenne kiáltó bizonyítéka. Tehát Apponyi gróf is az önálló udvartartást sürgette, mert, szerinte, ez az 1867-iki kiegyezésből is következik.

Miért vonakodnak hát fölállítani az önálló magyar udvartartást? Egyszerűen azért, mert nem akarják Magyarországnak megadni azokat a joga-

kat, a melyek élvezete az önállósághoz szükséges. Az a törekvésük állandóan, hogy a külfölddel szemben a Habsburg-dinasztia alatt álló országok mint egységes Ausztria szerepeljenek, a melynek tartományai, ezek között Magyarország is, kisebb-nagyobb önkormányzattal bírnak belső ügyeikre nézve.

Ezzel az aulikus törekvéssel szemben nem merik a magyar kormányok meggyőzni a koronát arról, hogy az önálló magyar királyi udvartartás létesítése csak újabb erősítő kapocs lenne a magyar nemzet és uralkodó-háza között. Mert akkor nem csupán vendég gyanánt üdvözölhetnők fejedelmünket, hanem tudnók, éreznők, hogy itthon van Budapesten és Magyarországon.

Minő szűgyen lesz a jövő ezredéves ünnepek alkalmával a magyar királyi udvartartás hiánya! Itt lesz a magyar király, lerándulnak pár napra az udvar környezetei, a család tagok, a külföldi követek; ámde nem láthatják az ezredévet ért magyar állam önállóságának és függetlenségének egyik legszembeötlőbb külső ismertető jelét: az önálló magyar udvartartást, melyből hiányzik a sárga-fekete szín és az a bizonyos kétfejű, tollas állat.

Az idegenek tapasztalni fogják, a mit mi régen tudunk és a mit a kormány és pártja le akar tagadni, hogy t. i. Budapest csak olyan tiszteletbeli, címzetes székes főváros, az igazi „Reichs- und Residenzstadt“ — Bécs. Budapest csak olyan tartományi főváros, mint Lemberg, Prága, vagy a kedves Zágráb, habár Budapesten többször akad dolga a királynak, a hol azonban még nem volt reá eset, hogy abból a számtalan fekete-sárga vászondarabokból egyet is leszaggattak volna.

És nálunk a miniszterelnök ki meri jelenteni a parlamentben, hogy ennek a nemzetnek az udvartartáshoz semmi köze, mert az ő felsége kizárólagos jogaihoz tartozik; ki meri ezt mondani akkor, mikor törvényeink a magyar udvartartást követelik meg a magyar korona fényének emelésére.

Valóban, nem tudja az ember megérteni a kormány eljárását ebben a kérdésben. Vajon nem volna-e szemük, hogy meglássák, nem volna szívük,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Ez a hét első sorban a kétségek hete volt. Ugy a kezdetén, mint a végén egyenlőképen kétségben volt mindenki a magas politikát illetőleg; akár azt nézte, hogy Bánffy kimondja a téli választások szükségét, mint hajdan gróf Szapáry; akár azt várta, hogy lesz e obstrukció az országgyűlésen, most már nem a jövő évi budget, csak a három hónapra szóló indemnitás ellenében; akár azt óhajta, hogy a függetlenségi egyesülésé faktu legyen; akár a pártokivüliek „pártja“-nak állásfoglalásáról gondolkodott; akár . . . de minek folytassam tovább? A sok „akár“ közül egy sem teljesedett be, csak az, hogy dicső Szapáry Gyula „pártja“ már most duplán kilépettek pártja lehet, mert ime a hét végére megtörtént a Szapáriánus apostolok kétfelé oszlása s a pártokivüli kilépettek mellett ma már a „pártokivüli kilépettek közül is kilépettek“ pártja is van! Különbén e héten a politikában nem történt semmi különös. Az Asbóth János nem létező feje szerint cucli-politikát űző Bánffy et comp. nem csinált semmit se az egész héten, csak — hallgatott. Hallgatta az ellenzék tagjainak fulmináns beszédeit; tulajdonképen pedig maga is örökös kétségben volt az iránt, hogy mit tegyen a fenyegető obstrukció ellen? Megalkudjék e a körülményekkel és megadva magát visszavonuljon a karácsonyi ünnepekre lelkigyakorla-

tokat tartani; vagy ne alkudjék és feloszlattással s újabb téli választásokkal fenyegetse meg a házat? E hamleti töprengések eredménye lett azonban mégis csak a — hallgatás. És ebben a kormánypart a legnagyobb buzgalommal segítvén Bánffynek, — elmondhatjuk, hogy bizony e héten a magas politikában nem történt semmi.

Másodszorban a meglepetések hete vala az elmúlt hét. A meglepetést pedig a Bánffy kormány legcsinosabb tagja, a szépfrizurájú Vlassits miniszter kezdte, megnyitván királyi engedély alapján a budapesti magy. kir. egyetem kapuit — a nők előtt. Mostantól fogva alapos kilátásunk lehet tehát arra, hogy nemsokára a gyenge női nem tagjai közül választhatunk magunknak házi orvosokat, házi professzorokat és saját külön patikárusokat, a kik a test bajaira kis kezeikkel csepegtetnek gyógyirt, a saját kis ujjacskáikkal tapogatják meg a lázas betegek pulzusait és irnak receptet, megállapítván halálos vagy kevesebbé halálos veszedelmet nálunk, a föld legboldogabb betegeinél. Ugy látszik különben, hogy Vlassits miniszter ezzel az intézkedéssel az egyetemi tanács ama dicső határozatát akarta reparálni, hogy száz egyetemi hallgatót kizártak az alma mater falai közül. A kizárt ifjak helyét hadd foglalják el a kis asszonyok: azok társaságában a ki nem zárt hallgatók is bizonyára jobban fogják magukat érezni és lehet, hogy a morózus és bölcs professzor urak szívét is meglágyítja a csinos „hallgatók“ egy-egy bájos mosolya, vagy tüzes pillantása.

A meglepetésekben különben részünk volt nekünk, pécsieknek is. És ki lett volna más, ki improvizálta ezt a szép mulatságot számunkra, mint

Somogyi direktor? Bizony ő volt; kezdvén hétfőn azzal, hogy Toto herceg harmadik előadásától megmentette a publikumot, s helyette aszínrehozta a „Bernardó Montilla“-t — üres hás előtt. Azután folytata azzal, hogy bubos pacsirtának felléptette Kaposi Jósát s Wildenbruch eme régi — s a benne tulnyomó szentimentalizmus mellett jól megirt — színművét megkorrigálta s tett bele énekszámokat, hogy hadd legyen értelme, mért bubos pacsirta az a bubos pacsirta? Vagy meglehet, hogy maga is sokalta már ezt a meglepetést s a kedves Kalmár Piroskát pótolni akarta a Kaposi énekszámival. A színház hete különben ezeken a meglepetéseken kívül nagyon unalmas volt; dráma, színmű, dráma, színmű: es a monoton repertoár járta s leszámítva a „231. cikk“ törvényt magyarázatát, meg, hogy „Toto herceg“-et szombaton este mégis csak muszáj volt végigcsenvednie a publikumnak, nem is történt valami érdekes Thália csarnokában. S az előadások között is csak egy érdekes előadás volt, mikor „Endre és Johanna“, Rákosi Jenő e remek történelmi színműve ment. Rákosi nevével különben megtörtént az a fatális dolog, hogy egyik öreg lap-társunk Rákócy-nak írta. Mintha bizony minden Jenő okvetlen Rákócy volna, mint a Mórók szokták mostanában?!

As ujságfaló individuumok e héten bójtöt tartottak. Kénytelen bójtöt, mivel a budapesti szedők szrájkoltak és így nem volt, a ki kiessdje a 20—24 oldalra terjedő friss ujságlapokat napról-napra, igazabban éjszakáról-éjszakára. Mert ne tessék ám gondolni, hogy az a fő egy ujságnál, hogy emberek legyenek, a kik megírják. Oh nem, hanem az,

hogyan megérezzék a magyar nemzetnek ily nagy mértékben való lealázását? Avagy pedig látván és érezvén azt, elég szemérmetlenek és hazafiatlanok annak eltávolítását megtagadni?

Bármelyik eset áll is, annyi bizonyos, hogy az a kormány és az a párt, a melyek eltűrik Magyarországnak meghódított provincia rangjára való lesüllyesztését: egy percig sem méltók arra, hogy a magyar nemzet élén álljanak és a nemzet nevében kormányozzanak.

Női kézimunka-kiállítás.

— A megnyitás. —

Pécs, 1895. november 30.

Temérdek üveges hintó a nőgyeleti ház előtt, egy nagy nemzeti zászló a falon jelezte a kívülről azt a mozgalmas képet, a mi belülről tárul a szemlélő elé. Teljes számban vonult fő: a legszebb vezérkar és várták a meghívott vendégek érkezését. Jóval tíz óra előtt már tömve voltak a termek, a hol lassacskán összegyülekezett az egész Pécs. Joggal mondhatjuk ezt, mert képviselve volt minden társadalmi osztály, még pedig leghivatottabb képviselői: az óriási hölgykoszoru által, a kik a kettősével — hármassával érkező vendégeket foglalták le és várták a főispán érkezésére.

Ott láttuk: Blaskovich István kir. táblai, Sável Kálmán törvényszéki elnököket, Dragonescu Dömjén pénzügyigazgatót, Opris Péter posta- és tavirida igazgatót, Salamon József tanfelügyelőt, Erreth János orsz. képviselőt, Troil Ferenc címz. püspök, nagyprépostot, Szeredy József dr. és Spiesz János kanonokokat, Károly Ignác apát-plébánost, Littke József kereskedelmi és iparkamarai elnököt, Zsolnay György kir. főügyészi helyettesét, Záray Károly dr. kamarai titkárt, Majorossy Imre főjegyzőt, Schneider István felügyelő igazgatót.

Pont tíz órakor érkezett Kardos Kálmán főispán Darócy Aladár titkár kíséretében, kikre az egész nőgyelet választmánya, élén Sável Kálmán elnökkel várakozott. A főispán áthaladván a délszaki növényekkel pazarul díszített előcsarnokon, belépett a terembe, a hol az egybegyűlte felhangzó éljenzése után Sável Kálmán beszéddel fogadta. A főispán röviden jellemezte az efféle kiállítások célját és midőn még reá mutatott volna a kiállítás nagy erkölcsi sikerére, mely háromszáznál több kiállítót hozott össze, a kiállítást megnyitottnak nyilvánította.

Ezután a főispán karját nyújtotta az elnöknek és megindultak körsemléjükre, követve a vendégek nagy számától. Szemle alatt többször volt alkalmunk az elragadtatásnak, a meglepetésnek ki-kitörő megnyilvánulását hallani, és abban megegyezik a jelenvolt férfineveltség elismerő bírálata, hogy a kiállítás izléssel, művészettel lett rendezve és hogy bizonyára maradandó emléket hagy maga után.

Cercle végeztével az utak a buffet ben állapodtak meg és élvezték a háziasszonyok konyhai művészetének termékeit; a meleg hacheét, vajjas pogácsákat, a házilag előállított tömegtelen fajtájú és nevű liqueuröket, cognacot, ráadásul egy-egy bájos mosolyt, mely minden élvezett jóknak megismétlésére készítette a vendégeket.

hogyan emberek legyenek, a kik kiszédjék, sorba rakva azt a sok ezer és ezer apró betűt, a mik aztán másnap dokumentálják a világ előtt a legfrissebb eseményeket — írásban és gyakorta képpel is. Nos, hát azok, kik megírják az ujságot, mindig akadnak fölös számmal; hiszen manapság se igen kell más az ujságíróknak, csak hogy borzas haja, csinos pofaszakála és cilindere legyen; hogy a cylinder alatt van e valami, az más kérdés. Hanem azok, kik kiszédik a nyomdák ólomlevegős világában azt az ujságot, azok már ha egyszer megkötik magukat, bizony alig-alig van olyankor ujsága az embernek. De mire való is némely ujság különben? Talán arra, hogy a magas politikában uraságoktól levett elveikkel táplálkozzék? Vagy arra, hogy a saját külön olvasóközönségét felültetesse a holmi véres Katalinbálok alkalmával a meglőtt szerencsétlen áldozattal lövesse meg a berugott virtuskodó legényt a betettese az első a dutyiba, a másodikat pedig a kórházba — nyilván, hogy ott a borbetegekből kigyógyítsák?! Avagy a legrosszab esetben arra, hogy a „hivatlan helyreigazító” nevet vegyefel a maga szemében nem látva meg a gerendát sem, másnál még a szálkát is észrevesze és a Jónást elnyelő cápává fujja azt fel?! Vagy hogy grammatikára kelljen tanítani, megmagyarázván azt neki, hogy mi a különbség a „katonai szemle” analógiájára ő általa elég rosszul divatba hozni akart „főispáni szemle” és a között, ha a főispán valamely hivatalt p. o. megszemlél. És utóbbi esetet lehet nevezni a főispán szemléjének, de sohasem főispáni szemlének; mert a főispáni szemle ugyanaz, mint a katonai szemle, vagyis szemle a főispánok,

Addig is, míg az egyes kiállítási darabok méltatására áttérnénk, a nagy közönség tájékoztatása végett az alábbiakban adjuk a kiállítók névsorát és a kiállított tárgyakat, megjegyezve, hogy alkalmunk volt róla meggyőződni, hogy az Auer lámpák fényénél sokkal nagyobb az effektus, mely a tárgyaknak valóban művészi elrendezésében nyilvánul.

Ime a névsor:

Thaller Gusztávné 6 üveg liqueur, 1 gyermekruha.

Albert Györgyné 2 porcellán festésű tányér, 1 vízfestésű tálcá, 2 majolika állvány 6 tányérral, 1 mult századbeli aranyhímzésű kép, egy viaszba nyomott gyöngykép, régi brüsszeli csipke, 6 üveg befőtt.

Stern Mariska 1 millieux, 1 asztalfutó, 1 védkendő.

Hoffmann Marianne 1 email tányér.

Hoffmann Lajosné befőttök, ugorka, paprika.

Hofner Viki 2 vankos, 1 millieux, 1 török kendő.

Salamon Józsefné párolt gyümölcsök, török kávé service.

Németh Aranka 2 törülköző, 1 millieux.

Szuly Gizella 1 kályhaellenző.

Mazaly Paula 1 abrosz, 6 asztalkendő, 1 asztalfutó 4 jour hímzéssel.

Rihmer Kázmérné 1 kávé abrosz, 8 serviette, 1 asztalfutó.

Szánthó Etelka 1 pohárszék terítő, 1 asztalfutó, 2 millieux.

Szánthó Ilona 1 asztalfutó, tálcakendő, millieux.

Bogyay Leontin majolika festésű tálcá, fekete kávé készlet, bonbonniere, hímzett asztalterítő.

Taussig Zsigmondné egy pamlag vankos, négy pamlag takaró, 1 asztalfutó.

Szautter Gusztávné divánvankos, asztalfutó, paplanlepedő, házi szappanok.

Haidekker Anna asztalterítő, dohányzacskó (régiség) tájkép, tarhonya.

Bócz Alajosné asztalterítő, 6 pamlagvédő.

Bócz Erzsike zsebkendő tartó.

Jankovits Hugóné zongora-terítő, konzol-terítő, pamlagpárna.

Farkas Irma török shawl, 5 festett tányérka, hímzések és művirágok.

Hillebrand Ferencné asztalfutó, millieux, 115 éves kép.

Hillebrand Janka kávé teríték 4 jour hímzéssel, 2 millieux, törülköző áttört hímzéssel, 6 akvarell festmény, 5 tájkép.

Kirchmayr Felixné asztalterítő, millieux, oltárterítő, hímzett kép.

Bánffay Simon 10 svájci hímzésű zsebkendő, tejszin ostya, kenyér.

Sável Kálmáné ablakra való selyem mozaik, paplan gombok, 6 német hímzésű teríték.

Szemeny Ilona festett keztyű tartó.

Sável Ágnes 2 majolika kép, 1 porcellán kép.

Lakits Ilona asztalfutó 3 millieux.

Lakits Margit törülköző, asztalfutó, szekrénykendő.

Lakits Ferencné asztalfutó, battiszt kendő hímzeve, millieux.

Haksch Emilia 2 akvarell, album, fafestésű asztalka, gyermekkocsi takaró, 2 filigrán régiség.

Tóttósy Béláné kályha ellenző.

Nehebrezky Ilona terítő, uzsonna készlet, paplan lepedő, párna huzat, majolika tál, butorvédő.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Schneider Istvánné ablak szőnyeg, dísz levél-tálca, asztalfutó, művirág, befőttök.

Krasznay Mihályné két kötött paplan.

Szinkovits Fekete Etelka 2 akvarell festmény, faldisz, arckép, asztalfutó.

Molnár Kálmáné 12 régi hímzés, horgolás.

Jellasich Károly dr. 39 drb. uti-emlék, képek és pénzgyűjtemény.

Kohn Katica kalapok.

Matuskovich Istvánné kép halpikkelyekből, hímzett szőnyeg.

Angyal Béláné 2 diván párna, rajzolt kép, asztalfutó.

Kaltnecker Mariska asztalfutó, kötény.

Angszter Olga kredenc-terítő, törülköző, zongora terítő.

Angszter Elza törülköző, millieux.

Jobszt Béláné album, képkeret, csipkék, majolikák, befőttök, gomba, ugorka, tarhonya.

Krasznay Miklósné 2 régi hímzett kép.

Leordinay Gizella asztalfutó, millieux, 3 kávé csésze, 5 régi hímzett kép.

Kovácsffy Bella kávé teríték, asztalfutó.

Kindl Mariska abrosz 12 serviette.

Elter Mici 3 asztalfutó, caprice vankos.

Bors Margit 2 ablakfüggöny.

Brodzky Béláné 2 ablakfüggöny.

Erreth Anna 2 szmirna szőnyeg, 2 lambrequin, 2 csipkekendő, indiai hímzett kendő, hímzett kép, evő készlet millieux.

Kindl Gizella kredenc-ruha asztalfutó, millieux, zsebkendő.

Fekete Irma asztalfutó, diván párna, tálcakendő.

Killer Róza női kalapok és fejdiszkek.

Razgha Ilona divánvankos, 2 asztalterítő, horgolt ág-garnitúra, falszőnyeg.

Aronfy Ilona mosdószekrény-terítő.

Hinka Lászlóné házi szappan, kenyér.

Módy Béláné diván-párna, paravent.

Taussig Iika szerb ruha.

Cseh Marianne kagylók, hímzett vankos, 1652-ből kés és villa.

Martelet Ilona 30 lap csipke minta.

Verner Elza millieux, pamlan párna, tálcakendő.

Kopcsányi Károlyné diván párna, fali állvány hímzéssel.

Tollné Pintér Terka diván vankos, alvó vankos, 2 millieux, asztalfutó, ágyszőnyeg.

Urszinyi Pálné millieux, zsebkendő, befőttök, tarhonya.

Dischka Gyözné brüsszeli fátyol.

Dischka Mariska 6 hímzett ing.

Hanny Gábor régi és újabb szövészek, rozsenyér.

Czirer Marianne asztalfutó, lambrequin.

Denk Lajosné festett diván párna, házi sapka.

Angyal Pálné japáni vankos, japáni hímzésű papucs.

Balogh Károlyné indiai hímzésű párna, brüsszeli csipkék és zsebkendő.

Balogh Marianne rózsaszínű diván-párna, kék diván-párna, szmirna hímzésű szék.

Infeld Ferencné 2 képkeret, faragvány.

Schwabach Róza millieux, zsebkendő tartó.

Fürst Gyözné millieux csipkével, fagyalt kendőcske.

áll. Ha meginvitáltak volna Wlassits miniszter urat például a pécsi jótékony nőgyeletnek most megnyitott kézimunka kiállítására, bizony-bizony lemondott volna kedvenc tervéről, hogy a divatos tulliherálizmus kedvéért elszólítsa a nőt a családi szentélyétől és az ő kézimunkáit s bevigye az egyetemre orvosdoktorok, professzorok, meg patikárosnak. Ez a kézimunkakiállítás az ő szívet-leket megkapó remek szépségével, színekben, mintákban és darabokban való rendkívüli bőségével hódolatra készíti a férfit a női lélek gyöngédsége, a női kedély költőiessége és a női ujjak munkája iránt s a divatos frázisként elkopott „kisztihand“-ot igazi érzéssel hozza ajkainkra és valóban a tisztelet, a hódolat és csodálat meleg érzésével óhajtjuk megcsókolni azokat a kezeket, melyek ilyen munkákat készítenek s ilyenekre tanítják be apró növendékeik picit, gyakorlatlan ujjacskáit. A nő családi tüzhelyénél, kezében a mindennél poétikusabb, mindennél szebb és és elragadóbb, mindennél hatalmasabb és tisztelet parancsoló kézimunkával: nő igazán, nő valóban és nő a mi szívünk szerint, s ha kiragadjátok onnan, ha felfegyverzitek is az okosság és bölcsesség minden fegyverével, megfosztjátok leg hatalmasabb fegyvertől, a — nőiességtől. Ezt dokumentálja a nőgyelet kiállítása, melynek megnyitása e hét legszebb eseménye volt. És jól viselte magát ez a hét is, mert minden jó, ha — jó a vége!

Kövágó Örs.

Eizer Jánosné szőnyeg, asztalfutó, congré terítő, millieux, szines terítő.

Bodó Aladárné török terítő, szmirna vánkós, bordeaux párna, asztalfutó.

Eizer János 4 lombfűrész munka.

Bächer Anna kötött paplan.

Vogl Betti horgolt ágyterítő, shawl.

Daróczy Aladárné fehér selyem párna.

Littke Ernőné keleti ruha arany övvel, keleti kendő.

Littke Józsefné cukorba főtt gyümölcsök.

Rihmer Ilona szerb kötény.

Matyasovszky Jakabné baranyamegyei szövésék, fejkötők, indiai tárgyak.

Szieberth Terka horgolt paplan.

Szieberth Méda horgolt paplan.

Vész Frida gobelin hímzésű kép.

Gábor Mariska fehérnemű varrások.

Lauber Margit 2 millieux törülköző.

Engel Gyuláné szmirna szőnyeg.

Özv. Stanglné horgolások.

Hegedüs Margit 6 törülköző, 6 zsebkendő, 1 millieux.

Hegedüs Hedvig 6 törülköző, 6 zsebkendő, 1 kép.

Ráth Mátyásné régi hímzett bársony kendő.

Szinkovits Ilona asztalfutó, 2 millieux.

Girardi Józsefné hímzett asztalterítő.

Schönherr Mici diván párna, gobelin kép, abrosz, függöny.

Grünhuth Ignácné 1 állvány.

Schapringerne peluche hímzés.

Szentgyörgyi k. a. 4 db kép.

Bartosságh Józsa 300 éves menyasszonyi ruha, régi kép és dohányzacskó.

Ocskay k. a hímzett szoknya.

Oiaszi Gabriella fehér selyem kötény, 6 ing, törülközők.

Olaszi Olga millieux, asztalfutó.

Friedl Károlyné keresztelőkészlet, csipke készlet.

Daempf Imréné orosz fejkötő, papucs, vánkós huzat, selyemtermények, evőeszköz fából.

Ezen kívül egy nagy teremben az iskolák kiállítására, melyről részletesebben lapunk következő számban emlékezünk meg. Hasonlóképpen a jury működéséről, mely ma délután itéli oda a kitüntetéseket; lapunk zartáig azonban még nem volt ismeretes az eredmény.

A kiállítás december 3-án záratik be.

H i r e k.

Pécs, 1895. november hó 30.

— **(Előkészületek a mozgósításhoz.)** A honvédelmi miniszter a népfelkelő kerületek parancsnokságaihoz rendeltet intézett, melyben elrendeli, hogy a népfelkelő csapatok által a háboruba elviendő nyomtatványok, lajstromok, jegyzőkönyvek stb. azonnal beszereztesse, hol már megvannak és hiányosak volnának, úgy azok multhatatlanul kiegészíttesse és e parancs teljesítéséről szóló jelentést a felsőbb parancsnoknál azonnal megtegyék.

— **(A „Pécsi Polgári Daloskör“)** ezidei Sylveszter-estélye, mint azt Simacsek Lajos karmester és a működő tagok lázas tevékenységéből következtetni lehet, igen érdekesnek ígérkezik. A daloskör, hogy ez estély érdekes műsorát, melyhez a különféle komikus anyagokat, költséget nem kímélve, még a nyár folyamán szerette be, könnyebben betanulhassa, két helyen tanul szorgalmasan. Az összkórus a komikus karokat zongorakísérettel mellet tanolja be az egyesület helyiségében, míg a magán szereplők szerepeiket harmonium szó mellett, az egyesület buzgó alelnökénél: Kaufman Lajos urnál, ki ezen célra két szobából álló tágas garcon lakását bocsájtotta a szereplők rendelkezésére. A daloskör ez idei Sylveszter-estélyét is a „Vigadó“ helyiségében fogja megtartani, hol az izlésesen megválogatott kitűnő bohóságokból egybeállított műsor előadása alatt a jelenlevők igen jól fognak mulatni. Sylveszter estén kivétel nélkül minden család szórakozni óhajt s ezen estét megünnepli. Az évnek ezen utolsó estélyén mindenki szórakozni óhajt s szórakozást keres magának, vendégeket hív meg saját családi körébe, vagy nyilvános helyeken. Ezen célra legalkalmasabbak a Sylveszter-estélyek. Ily estély lesz a daloskör Sylveszter-estélye is, melyet a mulatni vágyó közönségnek a legmelegebben ajánlunk.

— **(Kántor-próba.)** A pécsi izr. imaházban tegnap este Berger Lajos kaposvári fiatal kántor próba éneklést tartott az istentisztelet alatt. A hitfelekezet tagjai nagy számmal jöttek el meghallgatni és elbírálni a pályázó új kántort, ki magas tenor bariton hangjával nemcsak hogy a várakozást elégitette ki, hanem a közönséget kiválóan szép és iskolázott hanganyagával egészen meghódította. Így megváltása biztosra vehető.

— **(Névmagyarosítás.)** Waitzenfeld Mór, pécsi illetőségű budapesti lakos vezetéknévét „Buzás“ ra magyarosította.

— **(Táncestély.)** A pécsi kath. legényegylet tánciskolái növendékei részére Herczenberger József táncitanító ma este táncpróbát rendez az egy-let helyiségében, melyen a szabatosan betanított különféle táncnemek előadása érdekes szórakozást fog nyújtani. Ugyancsak Herczenberger esteli tanfolyama részére vasárnap, vagyis december 1-én a „Vigadó“ helyiségében szintén táncpróba lesz.

— **(Állatforgalom Horvát-Szlavonországba.)** A szarvasmarhák, juhok és kecskéknek Horvát Szlavonországba való bevitele a ragadós száj- és körömfájás esetleges behurcolása elleni védekezés céljából a horvát-szlavon országos kormány hirdetményei szerint jelenleg Magyarország következő törvényhatóságai közül van megtiltva: Arva, Bács-Bodrog, Baranya, Békés, Bihar, Fejér, Gömör-Kis Hont, Győr, Komárom, Krassó-Szörény, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt Kisújvár, Pozsony, Somogy, Temes, Tolna, Torontál, Veszprém, és Zala vármegyék területéről.

— **(Pályázat.)** A dárdai magy. kir. sőhivatálnál sőhordári állomás jött üresedésbe. Kik ez állást elnyerni óhajtják, pályázati kérvényeiket 8 hét alatt nyújtják be.

— **(Kereskedők és iparosok társalgási összejövetele.)** Littke József, a pécsi iparkamara elnöke, a kamara legutóbbi közülésén azon életre való eszmét vetette fel, hogy a kereskedők és iparosok a kamara helyiségében minden hó első vasárnapján összejöjjenek és pedig nemcsak azok, kik a kereskedők és iparosok érdekeinek képviselőit megválasztatták, az u. n. kamarai tagok, hanem Pécs összes kereskedő és iparos elemei. Ez összejöveteleknél, melyek így a kamara hivatalos funkciója körén kívül esnek, célja első sorban az érdekvédelemnek minél szélesebb alapokra való fektetése, amennyiben e barátságos színezetű összejöveteleken országos és helyi közérdekű kérdések, behatóbb megfontolást igénylő ügyek fognak előzetesen megbeszélteni s a kölcsönös felvilágosítások által a felvetett kérdésekre nézve az egyöntetű megoldási eljárás útja kijelölteni. Célja másfelől az összejöveteleknél a testületi szellem ápolása, egy szűkebb érdekkör összetartozásának külsőleg is kifejezésére juttatása a elérése annak, hogy e szűkebb kör érdekeinek ápolására annak minden tagja egy erős egységgé tömörüljön. Az első összejövetel december hó 1-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor tartatik meg az iparkamara helyiségében, melyen külön meghívó nélkül minden az iránt érdeklődő kereskedő és iparos megjelenhet.

— **(Bentégett a kemencében.)** Ma délután Blachier Cézár téglatelepén egy elhagyott téglalegető kemencében egy öreg ember hullájára találtak. Az orvosrendőri vizsgálat kiderítette, hogy az illető Forgács István selmecbányai volt téglamunkás, a ki most koldulásból tengette életét. Halálát pedig aképp lelta a kemencében, hogy bebújt vala éjszakára, tüzet gyújtott s ott elaludván, ruháját tüst fogott s az öreg halálra égett. Megszénesedett hulláját beszállították a halottas kamrába.

— **(Tolvaj asszonyok.)** Kemler Regina és Degecs Jánosné Schrott Erzsébet ráckozári lakosok ma azért álltak a pécsi kir. törvényszék előtt, hogy meghallgassák a kir. tábla ítéletét, mely a kir. törvényszék által lopás miatt rájuk mért büntetést helybenhagyta. E szerint Kemler Regina hat havi és Schrott Erzsébet nyolc havi fogházbüntetésre lettek ítélve és sem a közvádó, sem az elítéltek nem felebbezvé, nyomban át is adták a kir. ügyészségnek, hogy a rájuk kimért büntetést leüljék.

— **(Körözött sikkasztó.)** Strasser Vilmos mohácsi születésű, nőtlen, izraelita vallású pékesegédet sikkasztás büntetése miatt körözött a budapesti kir. törvényszék. Nevezett ugyanis a fővárosban állt szolgálatban egy péküzletben és gazdájától egy kis pénzösszeget ellopván, illetve a rabított pénzt elsikkasztván, a dicso tett után szépen megszökött, de természetesen ismeretlen helyre. Ezért körözik most és esetleges feltalálása esetén a budapesti törvényszékhez fogják átexpediálni.

— **(Meglopott kintornás.)** Szauer János, a ki mindakét szemére vak és kintornával keresi meg mindennapi kenyerét, Szigetvárot Szabó János csavargó a ruháit ellopta és azzal megszökött. A szigetvári rendőrség megkeresésére a pécsi rendőrség is utánanézett a tolvajnak; nem Pécsen húzta meg valahol magát és a nyomozásnak eredménye is lett, a mennyiben az éjszaka elfogták a tolvajt, a ki a lopást be is ismerte és a lopott tárgyakat előadta. At fogják adni a kir. ügyészségnek.

— **(Megszökött kofa.)** Piszter Juliánna szegvárdi születésű, 45 éves hajdon, gyümölcsárns volt Budapesten. Ott tartotta hadiszállását a Duna partján s annyira bizott az erejében, a mit a kényelmes kofaslet s a tekintélyében, a mit a szép gyümölcsök szerettek meg neki, hogy egy szép napon összeveszett egyik kollegájával és olyan nagy csetepatét csapott, hogy még az öreg Dunán túl a szent Gellért hegye is visszhangozta a rikoltozásait. Persze e hatalmaskodásért a rendőrség elé került, a hol

csendháborítás miatt 10 frt pénzbüntetésre, esetleg 2 napi elzárásra ítélték. De hát megfelebbeste az ítéletet s a nyert szabad időt arra használta fel, hogy a Dunaparttól — ismeretlen helyre tette át főhadiszállását. Az ítélet most jogerőre emelkedvén, a budapesti VIII. kerületi kapitányság körözött a megszökött kofát, hogy feltalálása esetén két napra a kóterba tegye, vagy tíz fényes forintokat finettesen vele.

— **(Pécsi ember öngyilkossága Budapest.)** Hemler Pál, pécsi születésű, nőtlen, 25 éves lakatosmester, tegnap délelőtt Budapesten a Ferenc József rakparttól a Dunába ugrott, a honnan azonban még élve mentették ki és a mentők beszállították a Rókus-kórházba. Tettét életuntagságból követte el.

— **(Geberdussos napja volt)** ma egy favágónak a siklósi-országon, a ki egy hás előtt fát vágott. Azaz hogy csak vágott — volna, mert a favágáshoz hogy erőt merítsen, olyan sokat talált beszédni reggel abból a jóféle pálinkából, a mit a pécsi munkás ember „geberdusz“nak nevez, hogy sehogysem boldogult a favágással. E feletti dühében aztán a fahasábokat az ut közepére hajigálta s maga is oda feküdt melléjük, hogy esetleg egy arra vágató kocsni lovainak patái alá puha vánkóssal szolgáljon. A rendőrség azonban nem engedte így feláldoznia magát, hanem bevitte a kóterba, hogy ott aludja ki a geberdusz erejét.

— **(Örült-e vagy részeg?)** Ezen a kérdésen tüprengtek tegnap késő este a király-utcán a járőrök, amint ijedve tértek ki egy ember elől, a ki feje felett egy bottal hadonászva, mindenkit lötéssel fenyegetett. Végre a sarkon álló rendőr nyakon fogta a garabonciás egyént és bevitte a rendőrbíró elé, a hol hamarosan kitűnt, hogy az iposnének a pálinka vette el az eszét. Ki akarták hallgatni, de bizony nem igen boldogultak vele, mert minden badarságot összebeeséit, többek közt azt is, hogy ő mosdonyvezető volt az államvasutaknál s aztán neki vitte a vonatot egy másik vonatnak s 30 kocsni összetört és 6 ember halálának halálával halt meg. Majd aztán lokomotivnek képzelte magát és hányt, de nem — tüzet. Ma reggel magához térvén, bevallotta, hogy Szabó Mihály örkénybányai (győrmegeyi) születésű vasuti munkás, jelenleg pedig csavargó. Felesége is van, de hogy hol, azt — nem tudja. A nevezetes embert illetőségi helyére fogják toloncolni.

— **(A ki nem szereti a végrehajtót.)** Ne tessék maliciózan mosolyogni. A végrehajtót ugyan édes mindnyájan — gyűlöljük, de azért mégis kevés ember akad közöttünk, a ki doronggal akarja megértetni vele, hogy nem szereti. E kevesek közé tartozik Litter Ádám villányi lakos, ki mikor egy szép napon Schönbberger Sámuel bírósági kiküldött hivatalos apparátussal megjelent nála, hogy foglalást eszközöljön, bizony ezzel a furcsa móddal akarta neki bizonyítani, hogy nem látja szívesen portáján. Először csak szitkokkal és átkozódással, majd azonban egy hatalmas dorongnak felkapásával és azzal a fenyegetéssel, hogy leüti az exekutor urat, ha felírja a butorait, — s el is érte a szíve szándékát, mert a végrehajtó, látva a funkciója iránti veszedelmes gyűlöletet, nem foganatosította a végrehajtást, hanem eredmény nélkül távozott és feljelentette Litter Ádámot hatóság elleni erőszak miatt a törvényszéknek. A pécsi kir. törvényszék büntető bírósága tegnap itél Litter Ádám felett, a kit csakugyan büntetésnek is talált a vádbavett bűn miatt, de tekintetbe véve a tulnyomó enyhítő körülményt, csak nyolc napi fogházzal büntette érte. Az ítéletben úgy az elítél, mint a vádhatóság képviselője megnyugodott, s így az jogerőssé válván, Litter Ádám nyolc napi szabadságvesztéssel bünhődik ma már azért, mi vele együtt mindnyájunk gyengesége, hogy — nem szereti a végrehajtót.

— **(A kis lány büne.)** Fischer Kraus Erzsébet, fiatal leányzó, Schwarz Isidor itteni kereskedőnél állt szolgálatban. Mikor a szolgálati ideje lejárt, a gazdája elbocsájtotta. De Erzsébet leányzó annyira szerette a helyét, hogy nem távozhatott onnan a nélkül, hogy valami emléket ne vitt volna magával, a mi emlékeztesse jó helyére. S mivel ajándékba nem adtak neki semmit, hát magához vett titokban egy pár ruhaneműt és azt szó nélkül elvitte emlékül. Azonban est a kegyeletes cselekedetét lopásnak deklarálták és e miatt el is fogták. Az emlékül elvitt ruhaneműk így visszakerültek a gazdájukhoz, s maga pedig a dutyiba került, hol egy hónap óta ült már, mikor tegnap a kir. törvényszék büntető osztálya meg akarta tartani ellene a végtárgyalást. A végtárgyaláson azonban a panaszos Schwarz Isidor nem jelent meg, illetve bejelentette, hogy panaszát visszavonja, s tekintve, hogy kár nem történt s az ellopott ruhaneműk csekély értékűek voltak, a törvényszék az eljárást megszüntette és az Erzsébet leányzót azonnal szabaddá is eresztette.

— **(A reklam-saison.)** A kirakat-saison, mikor már a verebek és szegény emberek nagyon fásznak és a gyerek szobákban-felhangsik mind gyakrabban a Kriszkindli emlegetése, hogy már bekukuc-

kál itt és ott is a kulcslyukon a jó Jézus: hol talál jó, csófogadó gyermeket és azokat mind össze írja. Ilyenkor már kezdik a Mikulás apó bizományosai az úleti kirakatokat cifráztatni, csákóssá rendezgetni és a mi divat: ott mutatattik be a világnak, mely decemberben, a legaszabb, az isteni ünnepek hónapjában a legbőkezűbb a vásárlásban. Odafönt Budapesten fűsik, kötök, csomagolják már a sok mindenféle mesés, képes és egyéb díszkönyveket, a lapok fényes karácsonyi ajándékokat ígérgetnek az előfizetőknek, akiknek kétségtelenül es a legboldogabb hónapjuk. S érdekes megfigyelni ilyenkor, amikor már decemberbe megy bele a világ, hogy szaporodnak napról napra színes plakátok utcacsarkokon, s a mindenféle leleményességgel megaszerkesztett kisebb és nagyobb hirdetések a lapok hasábjain. Szóval itt van a reklám, a kirakatok, a hirdetések és a gyermek-szobák saionja.

— **(Zárt ajtók megett.)** Zárt ajtók megett tárgyalta tegnap a pécsi kir. törvényszék büntető osztálya Elm János bűntudját, ki tizenéves szolgálatát aljas szennvedélye tárgyává erőszakosan lealacsonyította. A csunya bűntudjában aztán az ítéletet már nyilvánosan hirdették ki, mely szerint Elm Jánost az elkövetett megfertőzés büntetéseért a kir. törvényszék két évi és hat havi fegyházra ítélte.

— **(Soknevű leánykereskedő.)** A belügyminiszter egy leánykereskedő bandára hívja fel a rendőri hatóságok figyelmét. A banda Genuából igyekszik Magyarországra, hogy tapasztalatlan fiatal szegény leányokat tegyen a lélekfufárság áldozataivá. Az ocsmány üzérkereskedők fejét Schwarz Lászlóknak hívják, magassága 160 ctm., haja fekete, szemé szürke, orrán két vörös petty, bajusza fekete, lábai görbék, 45 éves; beszél spanyol, német, olasz, görög, arab és orosz nyelven. Érdekes, hogy a lélekfufárságnak a következő álnévei vannak: Gerson Banon, Israel Magorwitsch, József Katz, Sigmund Reichel, Jurschil Steiminann, Max Schon, Móric Seiler, Mendel Ranfel, Sali Salowichl, Izidor Klopfer, Wolf Wilénosoro, Karl Rock, Moser Schuldreich, Fichel Majorovitsch, Izidor Bing és Moritz Kaifer; tehát összesen tizenhat, melyek között kényelmesen válogathat, hogy melyiket írja be a szállodai vendégkönyvekbe, vagy melyiket vallja meg a rendőrségnél, ha valahol esetleg hurokra kerül.

— **(Csatorna-átadás.)** A pécs-feketevízi csatorna a pécsi feketevízi szabályozó társulatnak átadott. Az átadás f. hó 27., 28. és 29. napjain történt meg, még pedig legelőször Siklóson, a másodikként nap Szentlőrincen, tegnap pedig a pécsi járásra vonatkozólag Pellérdén. Az átadás hivatalos aktusánál Siklóson a megye részéről Benyovszky Manó főszolgabíró és Sárközy Imre kir. kulturmérnök voltak jelen, a társulat részéről pedig Országh Lajos és Krasznay Jenő s az így megalakult bizottságban az elnöki tiszt Benyovszky Manó volt, alelnök Országh Lajos és jegyző Krasznay Jenő voltak. Ugyanők alkották a bizottságot a szentlőrinci járásra nézve is, kivéve Benyovszky Manót, kinek helyét most Polgár Jenő szentlőrinci járási főszolgabíró töltötte be; valamint a pécsi járásra nézve a Pellérdén tegnap töréni átvételnél szinte ök szerepeltek Jilly Viktor szolgabíró elnöke alatt. A csatorna hivatalos átadása eképp megtörténvén, az most már a pécs feketevízi csatornaszabályozótársulat gondjaiba és felügyelete alá ment át.

— **(Ismeretlen verekedő.)** Kalocsa József munkás résszer állapotban összevesszett ma egy ismeretlen emberrel, a ki úgy fejbeverte, hogy a kórházba kellett szállítani. Az ismeretlen verekedőt keresi a rendőrség.

— **(A siklósi cigánybába.)** Vétkes gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádolva állt ma délután a pécsi kir. törvényszék előtt Öv. Matkovic Györgyné stül. Hegedüs Anna, egy hetvenéves cigányasszony, a ki Siklóson és környékén már vagy harminc év óta folytatta — minden képeztetés nélkül — a bábáskodást, míg végre ezelőtt három évvel a közösi orvos feljelentésére hivatalból el nem tiltatott a szülésknél való foglalkozástól. E tilalom dacára is bábáskodott továbbra is, így a többek közt mult év októberében elment Tóth Mátyásnéhoz, ki a Siklóstól öt pernyi járára eső Csukmapusztán lakott, hogy annak a szülésnél segéd készék. Mulaasztása következtében azonban — mert idején orvost nem hivatott segítségül — a magzat megfuladt s úgy kellett erőszakkal elvinni az anyától. Eszt a kir. törvényszék 3 napi fegyházra, illetve 30 frt pénzbüntetésre ítélte a vén, tehetetlen asszonyt, a ki az ítélet ellen felebbezett, de felebbezett súlyosbításért a kir. ügyész is.

— **(Szerencsés sikkasztó.)** Fábriánovics János kocsi Szedlák Antalnál, Pécsről fuvarba ment a gazdája kocsián Németbolyba s fuvardíjba 5 frt 50 krt kapván, azt nem adta oda gazdájának, hanem megszökött vele s saját céljaira használta fel. Eszt tegnap sikkasztás miatt állt a kir. törvényszék előtt, azonban mivel a végtárgyaláson panaszos visszavonta panaszát s a vádolt meg-

büntetését nem kívánta, a kir. törvényszék megszüntette az eljárást Fábriánovics ellen, a ki így szárazon került ki a saját maga készített csávából.

— **(Elítelt hamis vádló.)** Steiger Valter József, baáni lakos, hamis vád büntetése miatt a kir. kuria által három hónapi fegyházra ítéltetett. Az elítelt hamis vádló előtt ma hirdette ki a pécsi kir. törvényszék büntető tanácsa a jogerős harmadbíróági ítéletet s nyomban átkisértették a kir. ügyészség fegyházába, hogy büntetése kitöltését megkezdeje.

— **(A gavalléret vége.)** A rendőrségtől ma délelőtt kisérték át a kir. ügyészséghez Bence Jánost, a ki Budapesten a gazdájától 160 frtot el-sikkasztott és haza jött Pécsre, hogy itt a pénzt elmulassa. A fiatal gavallér, a ki kifogástalan öltözékben, sárga cipőkben és keztűny kézzel különben igen jól fest, ma délelőtt végignézte, amint a nála talált 34 frtot, egy aranygyűrűt, a tőle elvett revolvert, okmányait és arcképét szépen lepecsételte Kovács rendőrbíró és aztán egy rendőr kíséretében átsétált a kir. ügyészség fegyházába.

— **(Két embert leverte.)** Varasdi István parasztagda nem valami óriás ember ugyan, de elég erős van a karjaiban arra is, hogy két embert leverjen. Meg is cselekedte ezt a virtust Cövek Ábel és Borkó János legényekkel, s e miatt aztán a pécsi kir. törvényszék két évi fegyházra ítélte a virtuos gazdát, a kinek a botja nyomai folytán hektegig nyomta az ágyat a két legény. A kir. tábla ítéletét ma délelőtt hirdették ki a kir. törvényszék-nél vádolt előtt, a ki mivel az elsőbíróági ítéletet a tábla helybenhagyta, ismét felebbezett.

— **(A kerékpározó nők.)** A kerékpározás mániája, különösen a leányok közt, Londonban még hatalmasabban elterjedt, mint Párisban. Csak a Battersea parkba kell menni délelőtt 10 órakor, hogy erről meggyőződhessünk. Száz és száz gyöngéd leányt látunk itt a kerékpárnak áldozni. Néhányan érett tapasztalást árulnak el e téren. Mások kétségkívül ujoncok és sokat kísér az anyjuk; a mamáknak akarva, nem akarva meg kell tanulniok a kerékpározást, hogy lányaiukat kíséressék. Lady Jenny ezek közé tartozik; két bájos leányával kellemes kirándulásokat szokott tenni, sőt vasparipáján jár a piacra és a boltokba is. A kerékpár előnye kétségkívül igen nagyok. A nyugati London kocsisai már panaszkodnak, hogy felényi jövedelmük sincs, mint azelőtt volt. A bérállók tulajdonosai pedig azt állítják, hogy a lovak sem oly kelendők, mint azelőtt voltak. A levelezőnk felsorolja a kerékpár diadalait s azzal a jelentőségteljes mondattal végzi: „Zongora gyárosok azt állítják, hogy a kerékpározás csökkenti a zongorák kelendőségét.”

— **(Egy karikagyűrű története.)** Szerelmes szívű, boldog legény választotta ki hajdan valamelyik ékeszerézbolt kirakatában és leszurván érte őt ropogós bankótát, repülve sietett vele a jegyeséhez, hogy annak rózsáskörmű kis ujjacska jára huzza s ezzel a kis aranykarikával eljegyezze magának egy egész életre. De hajh, a szerelmes szívű, boldog legény már ekkor mással is el volt jegyezve a sárgaképi, zörgöcsontu halállal, mely nem várta meg, míg az oltár elé vezethette volna szép jegyesét, hanem egy ilyen borongó téli napon, mint ez a mai — talán épen ma van az évfordulója — érte jött és elvitte magával a sirba. A kis menyasszony özvegyen maradt és könyeivel öntözte elhalt jegyese egyetlen emlékét, ott az ujján azt a kis karikagyűrűt. És le sem is huzta onnan sokáig; mignem évek multán szomorú napok jöttek rá és meg kellett válnia attól a drága emléktől. A zálogházban kért rá kölcsönt s azóta bár sok-sok idő lefolyt, mindig fizetgette a kamatokat, hogy drága emléke el ne vesszen. És ma azzal állított be sirva a rendőrséghez, hogy elveszett a karikagyűrűről szóló zálogcédulája. A becsületes megtaláló kéri, hogy vigye be a karikagyűrű zálogcéduláját a rendőrséghez.

— **(Regény a sétatéri padon.)** A Sci tovasky-sétatér egyik padján lapunknak egy titkos irások megfejtésében utazó barátja tegnap egy egész kis regényt fedezett fel, melyet kibetűzve és kellő formába öntve ma behozott szerkesztőségünkbe, hogy nyomassuk ki. Ime mi eleget teszünk a kívánságának:

I. fejezet. (Férfi írás.) „Piros csokor! Mikor láthatom újra?” — (Alatta női írás.) „Szombaton este 6 órakor.” — (Férfi kéz.) „Boldog vagyok. Jöj-jön biztosan.” — (Női kéz.) „Itt a kezem, nem diáznál.”

II. fejezet. (Férfi kéz.) „Gyönyörűség volt! Mily kár, hogy oly ritkán ér rá! Irhatok? Milyen címre?” — (Női kéz.) „Bánatos Gyöngyvirág poste restante, szigetváros.” — (Férfi kéz.) „Édes angyal! Levél ment. Oh, bár csak mindig szombat volna.”

III. fejezet. (Férfi kéz.) „Választ kaptam. Ön boldoggá tesz! Szeretlek!” (Női kéz, remegve.) „En is téged!”

IV. fejezet. (Férfi kéz.) „Mért nem jöttél? Felelj rögtön!” — (Női kéz.) „Sétálni kellett a nagy-nénivel.” (Férfi kéz.) „Oh csak ha nem volt a nagy-néninek bajusza, meg kardja!” — (Női kéz.) „Ugyan,

mire is nem gondolsz mindjárt! Szombaton bizonyosan.”

V. fejezet. (Férfi kéz.) „Hütelen! Megint hiába vártam!...” — (Férfi kéz.) „Még csak nem is mentegeted magadat? Hah, csalfa!...” — (Férfi kéz.) „Még mindig hallgat, szivtelen!...” Gyűlölöm önt!”

VI. fejezet. (Női kéz.) „Oh ne duzzogj... Én — menyasszony vagyok!” — (Férfi kéz.) „Sze-gény vőlegény! Én önt soh'sem szerettem.”

Ez állott a padon. Kíváncsiak lévén, hogy a regényes írás ott van-e még, ma délben 12 és 1 óra között kiküldtük „saját külön-ünkét, hogy meggyőződjék róla. S a ceruzával irt picit regényt épen ekkor, haragtól kipirult arccal, az utolsó betűig kitörülte — egy szép fiatal hölgy. Piros csokrot viselt.

— **(A legjobb karácsonyi ajándék gyermekek számára.)** Majdnem óriási sikert ért el az utolsó évtizedben egy játék és foglalkoztatószer gyermekek számára, a mely külső alakjával keveset mutat, melyben azonban minden más játékszerrel szemben oly sok előny foglaltatik, hogy neki tényleg egy magas, maradandó érték tulajdonítható. Mi a Richter F. Ad. és társa bécsi cégnek Horgony-Kőépítészkerényeit értjük. A technika minden ágazatában való haladás korszakában igazán értékkel bír, ha már a gyermekben a forma és alaki szépség iránti érzék éleszetik és hogy ez más foglalkoztató szer által hasonló tökéletes módon el nem érhető, azt bizonyítja egy tekintet az alaktelt mintalapakra, a melyek könnyű mintával kezdve, lassanként nehezebb mintára térnek át.

Maguk a kövek igen tisztán vannak kidolgozva és lehetővé teszik a gyermekeknek a könnyű és biztos felállítást. Egy nem megvetendő előnye továbbá a szerényeknek azok nagy tartóssága, mert esetleg elveszett kövek mindenkor pótolhatók és maguk a szerények is kiegészítőszerekek hozzávásárlása által tervszerűleg nagyobbíthatók.

Művészet, irodalom.

A valeni nász. Sok szereplő, kevés valódi siker; középszámú publikum, mérsékelt lelkesedés: ez jellemezte a tegnapi színházi estét. A „Valeni nász”, ez a csaknem egyedül álló, specialitét román nemzeti szindarab, a minek a megírására egy oláh, meg egy német író szövetkeztek, — a maga ridegségében, alakjainak, egy megromlott, az erkölcsi súlyos mélyén levő nép típusainak jellemzésével bizony nem is arra való, hogy lelkesedésre ébreszzen minket, könnyűvértűbb és — dacára a szomszédságnak — mégis csak nyugatibb embereket. A színpadi külső hatást a minden felvonásban változó és jól megválasztott helyszín, a maga diszleteivel és érdekeségével biztosítja ugyan, de magának a darabnak, a cselekménynek hatását csak a szereplők művésze te biztosíthatja. Ezt azonban csak három szereplőnél konstatalhatjuk. Első Breznay Anna, ki Szandát, a valeni nász alacsony sorsból felemelkedett, fényre, büszkeségre vágyó s ezt elért, de szerelmében mégis boldogtalan s boldogtalanságában oly sokat szenvedő hősnőjét minden tekintetben művészi sikerrel játszotta meg. A második Kalmár Piroska, ki Bogdán Pia, a darab egyetlen ártatlan, tisztalelkű alakját oly kedvesen, oly élénk naivsággal alakította, hogy szavára mintha madárcsicsergést hallottunk volna az elégedetlen, a nagyzó, a bukás szélén álló emberek átkai, sirmalai és tehetetlen jajveszéklései közben. A harmadik Dezséry, ki az öreg Barbu szerepében könnyekig megindító volt. Mészárosban csak néha találtuk fel azt a melegséget, a mi a költő és népszónok Jonelt jellemzi, de mikor Pia iránti szerelmére ébred: ez az ábrázolása kitűnő volt. Petrdi Csuku államügyész szerepében az ő általánosság és úgy látszik leküzdhetetlenné váló ridegségének, felmegedni nem tudásának, a mely egykor kitűnő játékát mindinkább feledtetni velünk, most megfelelő teret talált. A többi tucat szereplők — természetesen kivéve Follinuszt, ki most is művészettel alakította rövid szerepét — jók-rosszak voltak vegyes s a dicséretet sokkal jobban megérdemli helyettök Országh, ez a jóhangú kórista, a kitől már több kabinetinas és parasztalakot láttunk, s kinek Dragos a most is igen jó volt. (→)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése nov. hó 30-án. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ott kezdék a vita folytatását, a hol tegnap abban hagyták: az országgyűlés költsége itételénél. Földváry Mihály, Hock János és Horváth Gyula voltak a felszólalók, azután átérték a kérvények tárgyalására.

Élénk vita keletkezett Selmechánya kérvényénél, mely szerint a kórházakban ápolat szegény betegek ápolási költségeit ne az illetőségi község, hanem az állam viselje.

Előadó a kérvényt kiadatni kívánta a belügyminiszternek.

Kún Miklós határozati javaslatot nyújtott be, hogy ez irányban adjon be a kormány az illető törvények módosítására javaslatot.

A többség az előadó indítványát fogadta el. Kolozsvár város kérvényét a párbajok megakadályozása iránt, tekintettel a házszabályok 195. §-ára, mely szerint a már egyszer tárgyalott ügyek ugyanazon országgyűlés alatt újból nem tárgyalhatók, kiadták az igazságügyminiszternek. Hasonló sorsban részesült Kolozsvár város másik kérvénye az ártatlanul elítéltek kártalanítása ügyében, melyet az előbbi indokolással az irattárba helyezni határoztak.

Ezután Percel Dezső felelt Visontai és Polónyi interpellációira, valamint Erdély miniszter Polónyinak. Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

— **A belügyminiszter párbaja.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata) A Percel-Andreanszky afférben Andreanszky báró segédei, Szentiványi és Pázmándy a Ház egyik termében tárgyaltak Percel segédeivel, Gajáryval és Percel honvédezzel. A békés kiegyenlítésre vonatkozó ajánlatok eddig nem vezettek eredményre. Új tárgyalás lesz és valószínűleg a segédek kardpárbajban fognak megállapodni. Híre van, de még nincs megerősítve, hogy Jósika b. Bécsbe vitte Percel lemondását.

— **Gyűjtés a zágrábi zászló-védőknek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A mai ülés alatt a Házban Holló Lajos gyűjtést rendezett a zágrábi zászlóvédő munkások javára.

— **Klobucsárok bevonulása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A honvédség vezérkarában csepei Zoltán Elek nyugdíjazása után még 4-5 honvédséghez beosztott tábornoknak nyugdíjazása várható a közel jövőben. Klobucsárák örülnek.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztek Pécs szab. kir. város 1895. évi november 30. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza 6.-6.20; kétszeres 5.70-5.80; roza 5.70-5.80; árpa 4.80-4.90; zab 5.60-5.70; búkköny 4.10; -4.-; kukoricza 4.70-4.80; széna 1.70-1.50; szalma 0.80.

Kínalat: erős, mintegy 40) gabona-kocsi volt a piacon.

Laptulajdonos: SAUTTER GUSZTÁV
Felelős szerkesztő: PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF kiadó.

Hirdetések.

Egy vállalat, a mely három hét alatt végleg lebonyolított és 1500 frt rizikó nélküli jövedelmet hoz

5000 frttal társ kerestetik.

Belépés személyes közreműködéssel legkésőbb december 3 án. — Ajánlatot e lap kiadóhivatalába kérek M. S. 10.000 frt jelge alatt.

A „TRANSYLVANIA-SZAPPAN“ a legtisztább természeti termék, minden állati zsiradék és más ilyen anyag nélkül.

Egyetlen természeti szappan a világon

a mi „Transylvania“ hidegvíz mosószappanunk!

Az arc, fehérenemű, selyem, gyapju, gyapot és lenszövet, valamint bőrneműek számára!

E szappan használata a legkímélőbb fehérueműek mosásánál, amelyek egyszeri becsapponásra hideg vagy langyos vízben és kítőzésre minden zsíros piszoktól a legolaposabban megtisztulnak.

Szappanunk **semmi lagot** vagy más maró anyagot nem tartalmaz, azért használata a **moseruha nagy kímélésével jár.**

Továbbá a **Transylvania-szappan** kiválóan alkalmas mint **pipere-szappan** és mint **gyógy-szappan**, a bőr különféle károsításainál, mint dobróc, pörsenés, a bőr feleserepedése, szeplő stb.

A mi szappanunk **egyszóval nélkülözhetetlen a postógyáraknál**, mert a legpiszkosabb, összetapadt gyapjufajokat is, egyszerű hidegvízben **meglepő gyorsan** tisztára mosva, puhává és selyemeszerűvé teszi, anélkül, hogy színváltozást okozna.

Az osztr. és magyar kir. kiz. szabadalmazott

„**Transylvania**“ hidegvíz-mosószappan-gyár

központi megrendelő intézete és főraktára

RÁKÓCZY M. tanár, Budapest, VI., Csengery-utca 39.

A hova az összes megrendelések intézendők.

Kapható minden fűszerkereskedésben, illat- és gyógyszerárban.

Siptár Lajos

a kölcsön segélyező-egylet pénztárnokának
amerikai szőlőtelepén Pécsen

1895. őszén a következő tökéletesen beérett, az alábbi bizonyítvány tanúsága szerint teljesen fajtiszta

amerikai vesszők

kerülnek eladásra.

Gyökerező vesszők:

válogatott, nagyrészt ojtásra is alkalmas kitűnően meggyökeresedett és szép hajtásokkal:

60.000 drb	Rupestris Monticola	65.— frt	ezrenkint
12.000 „	Rupestris Metallica	65.— frt	
55.000 „	Solonis	40.— frt	
25.000 „	Rupestris selecta (válogatott faj)	25.— frt	
	nagylevelűek	25.— frt	
30.000 „	Riparia selecta (válogatott faj)	20.— frt	
	75% portalis	20.— frt	

Sima vesszők 45-50 cm. hosszúak:

250.000 drb	Rupestris monticola	40.— frt
25.000 „	Rupestris metallica	40.— frt

250.000 drb	Solonis	25.— frt	ezrenkint
50.000 „	Rupestris selecta (válogatott faj)	12.— frt	
	nagylevelűek	12.— frt	
40.000 „	Riparia selecta (válogatott faj)	10.— frt	
	75% portalis	10.— frt	

Ojtványok:

15.000 drb	gyökerező fán ojtás kitűnően összeforvva rupestris valamint Solonis alanyokra nemesített asztali és legjobb borfajok száz darab	20.— frt
25.000 drb	ojtványokról levágott legfinomabb asztali és borfajú 50 cm. hosszú hazai vesszők ezer darab	3.— frt

A megrendelések sorban vétetnek elő s míg a készlet tart, teljes mennyiségben szolgáltatnak ki, de

A megrendelésnél 50% előleg küldendő be, s a vételár az átvétel alkalmával egyenlítendő ki. Tavaszi szállításkor ezrenkint 2 frt teletelési költség is fizetendő.

Vidékre csomagolás és szállítási díj önköltségen számítatik.

És végül a mikor még a tökéletes fajtisztaságért teljes kezességet vállalok, bátor vagyok a t. rendelők figyelmét az alábbi bizonyítványra felhívni:

M. kir. szőlészeti és borászati felügyelő Pécsen.

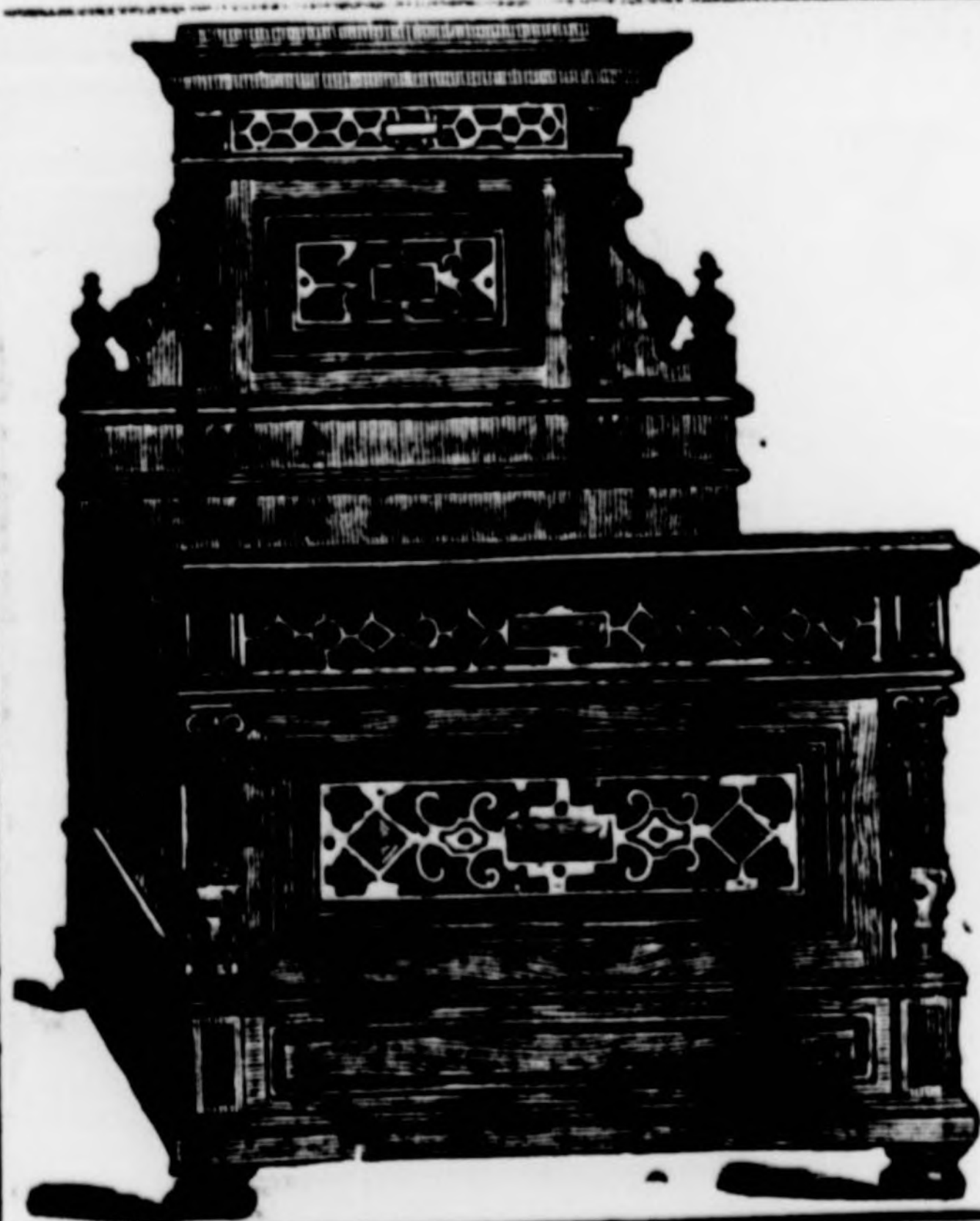
344/1895. szám.

Bizonyítvány.

Mely szerint bizonyítottatik, hogy Siptár Lajos pécsi lakos szőlőbirtokos amerikai szőlővessző-termelő-telepe magas, száraz és köves hegyen fekszenek, miért is a rólok lekerülő amerikai vesszők nem túlvastagok, de annál fásabbak, vékony belűek, sűrű izületűek s tökéletesen megérik, s így könnyen és biztosan gyökeresedők. — Továbbá bizonyítottatik, hogy amerikai szőlőfajai, mint a Vitis Solonis, Rupestris Monticola, Rupestris Metallica stb. teljes fajtisztán vannak telepítve.

Pécsen, 1895. augusztus hó 15-én.

Gábor József s. k.
kir. szőlészeti felügyelő. (Alajos-utca.)

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécsen, Ferencziek-u. 11. sz.

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett alvó-, disz- és ebédlő szobák mindennemű fa-, vas- és kárpitozott butorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók és Thonet-székek szabott gyári árak mellett.

Abban a helyzetben vagyok, hogy butorvásárlások nálam is oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten, vagy Bécsben.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

Urak,

kik a legújabb divat szerint valódi angol és francia szövetekből készült

téli kabátot, utczaí, salon, frakk- és diszöltönyöket

vagy bármennemű őr- és gyermekruhát

kivételes olcsó áron beszerezni éhajtának, forduljanak a cs. és kir. szab.

Zentler-féle

férfi és gyermekruha-raktárhoz Pécsen, király-utcza, Bazár épület, a városházával szemben.

Megrendelések pontosan és olcsón eszközöltnék. — Meg nem felelő áruk kicseréltetnek.

ZONGORA-RAKTÁR

és

kölcsonzó INTÉZET

THIERFELDER A. BÉCS

VII/3. Burggasse 71.

Legnagyobb zongora- és harmónium-raktár.

Eladás készpénz- és részletfizetésre.

▶ Olcsó kölcsön díj. ◀
Bécs és a vidék részére

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80 koronaért,
egy tized sorsjegy 8 koronaért és
egy huszad sorsjegy 4 koronaért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Már

1895. Deczember hó 6—14-ig

ejtetik meg a

Magyar Osztály-Sorsjáték

Nagy nyereményhuzása,

melyben 21.499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény Egy Millió korona.

a legszerencsésebb esetben

A sorsjegyek árai: 1 egész 40 frt. 1 tized 4 frt.
1 fél⁵/₁₀ 20 frt. 1 huszad 2 frt.

(Portóért 5 kr., ajánlott levelekért 15 kr., nyeremény-jegyzékért 10 kr. fizetendő.)

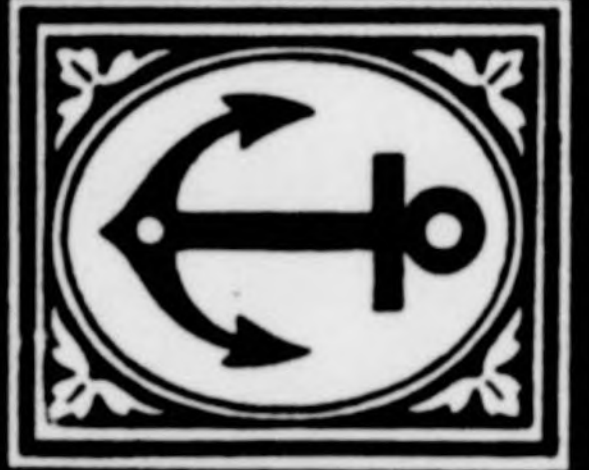
Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, Szervita-tér 3.

▶ Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, 5, vagy ennél több sorsjegy vásárlásánál a legkülönbözőbb számokat állítom össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszadokból. ◀

Sürgöny-czim: LOTTOHEINTZE, Budapest.

A Richter-féle Horgony-Képlőszekrények

mint azelőtt paratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olcsók, mivel sok éven át eltarthatnak és mindig kiegészíthetők és megújíthatók. A ki ezen, a maga nemében paratlan játék és foglalkoztatózózat meg nem ismeri, az rendelje meg az alatt jegyzet öngözi az új, gazdagon illusztrált képekkel, mely berrmentre szétválasztja. Bevásárlás alkalmával hátróztatva: Richter-féle Horgony-Képlőszekrény kérendő és minden egyes szekrény „Horgony” gyártmányú mellől, mely nem valódi, hanemonon visszatérő éltető; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánsort. Megjegyzendő, hogy csak a valódi Horgony-Képlőszekrények teraszról legkiszárhatók és hogy elnevezésből bevasárlott utánsort mint legesetítés teljesen értéktelen volna. Azért csak a híres valódi szekrények olgódandók, a melyek 40 kr., 75 kr., 90 kr. egészzen 6 frt-ig és magasabb áron a fennmább jeltárasatálatokban készletben vannak.

Uj! Richter-féle Türelmi játékok ú. m.: No. 4y hercegen, Columbus tojása, Villámhárta, ösened, Feltérés. Egy játék ára 35 kr. — Csak a „Horgonygyári” előlött játékok valódi! Richter P. Ad. és Társa, Elő oszt. magyar. és k. szabad. Képlőszekrénygyár. Hely és elit: I. Halmegy 4. HÉCSA, Gyár: XIII. Hring. Budapest: (Cseke, Gém, Bostanban, Kozma E. H., Sop-Ter, Tíz Pesti-Szere).

Kukoricza-morzsolók

kéz és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
fekvően vagy kocsi-szerelve,

Takarmány-füllesztők,
Szállítható takaré- főző-üstök takarmány stb. részére.

Szeeskavágók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

elt-mert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab.

gazdasági gépgyárában

BÉCS, III, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselek felvétetnek.